

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

מאזערו של הרב שלמה הלוי

פרשת וישב

איזהו עשיר השמח בחלקו

המפגש בין יעקב לעשיו והדברים בניהם, מלמדים המון על אופיו של כל אחד מהאחים התאומים שאינם זהים כלל ועיקר. עשיו אמר ליעקב שהציע לו מנחה: "אחי יש לי רב" ואילו יעקב אמר "יש לי כל" האם יש הבדל ביניהם?

התשובה היא ההבדל הוא במאמר חז"ל: "איזהו עשיר השמח בחלקו" (אבות ד', א') כי מדת הצדיק להסתפק במועט ומה שיש לו מספיק לו, ואינו מבקש יותר ממה שצריך לעצמו, לכן אמר יעקב "יש לי כל". אבל עשיו הרשע קיים את מאמר חז"ל (מדרש רבה קהלת סדר א): שאין אדם מת וחצי תאוותו בידו, אף פעם לא מרוצה, על כן אמר "יש לי רב" דהיינו יש לי הרבה אבל תמיד אני מרגיש שעדיין חסר לי...

משל למה הדבר דומה: היה היה מלך אחד שבנה במרכז העיר ארמון נהדר מרהיב עין ביופיו, סביבו נטע גן נפלא עצי פרי, שושנים ופרחים, וריח לו כלבנון, קבע בו המלך שלט קטן, וחרט עליו: "הארמון והגן האלה יינתנו במתנה על ידי המלך ירום הודו לאדם השמח בחלקו".

עברו כמה בני אדם וראו את הארמון ואת השלט שעליו, וכל אחד חשב לעצמו בודאי שאני לא האיש המתאים לארמון שכזה, כי מי שיש לו מנה רוצה מאתים, ואינו שמח בחלקו. והנה עבר שם איש עשיר ונכבד, שזוכה לעושר וכבוד ולמשפחה מפוארת, והוא מדושן עונג, ומאושר בכל ענייניו, והשלט קרץ לו, אמר בלבו, הלא אין אדם השמח בחלקו כמוני... וכל הטוב בעולם נוצר הרי בשבילי, נטל רשות ונכנס אל המלך, פנה אליו ואמר, הנה חנני ה' ויש לי כל טוב, ואני שמח בחלקי, ועל המלך לקיים את מאמר התורה (דברים כג', כד'): "מוצא שפתיך תשמור ועשית".. חושבני שהארמון והגן אשר סביבו מגיעים לי.

התפרץ המלך בצחוק ואמר לו: שוטה שבעולם, אם אתה שמח בחלקך, כאשר דיברת, למה לטשת עין על ארמוני והגן שסביבו, הלא די לך במה שיש לך?!... יצא האיש בבושת פנים וברח אל מקומו...

פעמים רבות אנו לוטשים עיניים אל ממון זולתנו האם השכלנו להבין כי בממונו נחבאים גם דברים לא נעימים שלא היינו מוכנים לקבלם בעד כל הון שבעולם?!

הבה נודה לה' על מה שנתן לנו ולא נחפש לעצמינו צרות של אחרים...

שבת שלום ומבורך